

Varför växer antalet coacher?

Coach, vägvisare, vägledare, ledsagare, guide, det finns många namn för uppdraget att visa människor rätt, visa vägen, styra rätt, leda mm.

Lösningen på mångas problem formuleras idag som coaching. Det kan gälla utbildning, ledarskap (chefscoach), idrott (fotbollscoach), fysisk träning (personlig coach), jobbsökeri (jobbcoach), orientera sig i världen (nytt förslag vårdcoach?) psykologcoach, hjälp att göra en inre resa mm. När jag googlade på coach fick jag 16 miljoner träffar.

Fenomenet är tämligen nytt, men kommer ursprungligen från idrottsrörelsen. Där uppdraget var att fördjupa och förbättra resultaten för de enskilda elitidrottsmännens/kvinnornas prestationer. Idag används begreppet och formen alltmer brett och snart sagt inom varje område.

–” Du kommer att få träffa en coach”, om du är sjuk, söker jobb, vill gå på gym och förbättra din kondition, behöver hjälp med läxläsning, stresshantering, terapi osv. En hel yrkeskår har tillskapats och det finns flera utbildningsinstitutioner, som nu erbjuder en utbildning till coach.

Det finns naturligtvis många fördelar med att ha tillgång till en personlig coach, man kan få hjälp att förbättra sina resultat helt anpassat till de egna förutsättningarna. Det krävs dock att coachen är skicklig och kompetent inom det område det gäller.

Idag tycks det inte finnas några begränsningar för vad som ska coachas. Modellen hyllas politiskt och förs okritiskt över till alla möjliga områden.

Varför kan man undra? Varför är det så svårt för patienter, försäkringstagare, arbetslösa att hitta rätt ställe och rätt handläggare. Kanske är anledningen att hjälporganisationerna

har slimmats, att nya komplicerade regler införts och att ansvarsområdet mellan olika myndigheter har blivit otydligare. Om man upptäcker samarbetsproblem mellan olika instanser ropar man på en coach. Det hände mig på en konferens 2010. När vi pekade på bristande samordning ropade genast en av de närvarande politikerna på att lösningen var att anställa coacher. Det var tydligen inga problem att anställa coacher, men ingen förståelse för att det kanske behövdes fler handläggare eller en öppnare attityd myndigheter emellan.

Men det finns anledning att anlägga ett kritiskt perspektiv på det växande systemet med coacher. Det är också en följd av ett alltmer individualiserat samhälle. Coachföretagen växer i antal och de medarbetare som har AF som uppdragsgivare har ofta rekryterats ur gruppen arbetslösa. Rent generellt är kompetensnivån bland dessa företag betydligt lägre än bland de utbildade arbetsförmedlarna. Då arbetslösa ska coachas individualiseras arbetslösheten, *det är den arbetslöse som behöver hjälp att bli bättre, för det är inte bristen på arbete som är problemet utan (underförstått) att det är brister i den enskildes egen förmåga som gör att han/hon saknar ett arbete.* Det är det allvarligaste. Visst är det bra att den enskilde får uppmuntran och hjälp, men samtidigt står det för ett systemskifte i synsätt på samhällsproblem. För en idrottare stämmer det, för där är det den personliga prestationen som ska finslipas och förbättras, (att hoppa 2,02 i höjd istället för 1,95) men för arbetslösa...

Claudette Skilving